

I N F O R M A C I J A

O POTREBI PRISTUPANJA

35. KONVENCIJI O MEĐUNARODNOJ ZAŠTITI ODRASLIH OSOBA

Na zasijedanju Haške konferencije za međunarodno privatno pravo od 13. januara 2000. godine, usvojena je 35. Konvencija o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba. Crna Gora još uvijek nije pristupila ovoj konvenciji, što je konstatovano i u Izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori za 2019. godinu u dijelu koji se odnosi na pravosudnu saradnju u građanskim i krivičnim stvarima.

Programom rada Ministarstva pravde za 2020. godinu, u okviru tematskog dijela, planirano je razmatranje ove informacije u II kvartalu.

Konvencija je po svojoj strukturi slična Konvenciji od 19. oktobra 1996. godine o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznanju, izvršenju i saradnji u pogledu roditeljske odgovornosti i mjera za zaštitu djece¹, ali je prilagođena specifičnim potrebama ranjivih odraslih osoba.

Konvencija se odnosi na „zaštitu u međunarodnim okolnostima odraslih osoba koje, zbog oštećenja ili nedostataka sopstvenih sposobnosti, nisu u mogućnosti da zaštite svoje interese“. Odrasla osoba je definisana kao osoba koja je navršila 18 godina, međutim, Konvencija se takođe odnosi na mjere zaštite preduzete u odnosu na odraslu osobu koja nije navršila starosnu dob od 18 godina u vrijeme preduzimanja mjera (član 2).

Član 3 detaljno opisuje vrste mjera zaštite koje predviđa Konvencija, kao npr. uspostavljanje zaštitnog režima za odrasle osobe, označavanje i funkcije osobe koja će biti zadužena za odraslu osobu ili imovinu odrasle osobe i upravljanje imovinom odrasle osobe.

Takođe, Konvencija predviđa jedinstvena pravila koja određuju koji će organ biti nadležan za preduzimanje neophodnih mjera zaštite i propisuje nadležnost prvenstveno organa države uobičajenog boravišta odrasle osobe, ali isto tako priznaje supsidijarnu nadležnost organa države u kojoj odrasla osoba ima državljanstvo.

¹ Zakon o potvrđivanju Konvencije o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznanju, izvršenju i saradnji u pogledu roditeljske odgovornosti i mjera za zaštitu djece je objavljen u "Službenom listu CG - Međunarodni ugovori", br. 17/2011 od 28.12.2011. godine

U osnovi, prilikom vršenja nadležnosti predviđenih Konvencijom, organi u državama ugovornicama primjenjuju svoje nacionalno zakonodavstvo. Izuzetak od ovog opšteg pravila odnosi se na pravo predstavljanja, tj. ako je odrasla osoba unaprijed ugovorila da o njenim interesima brine drugo lice. Međutim, valjanost ovih aranžmana u novoj zemlji boravišta prethodno mora biti provjerena.

Kao i nekoliko drugih haških konvencija, Konvencija o zaštiti odraslih osoba iz 2000. godine sadrži odredbe koje se odnose na saradnju između država u cilju unapređenja zaštite odraslih osoba. Sistem saradnje, koji je fleksibilan i omogućava upotrebu postojećih kanala komunikacije, obuhvata, između ostalog, razmjenu informacija, olakšavanje dogovorenog rješenja u spornim slučajevima i pronalazak nestalih odraslih osoba.

Države ugovornice moraju odrediti centralni organ koji će biti nadležan za izvršavanje obaveza predviđenih Konvencijom, što se prvenstveno odnosi na omogućavanje efikasne komunikacije između država ugovornica i uzajamnu pomoć.

Pristupanjem još jednom instrumentu Haške konferencije za međunarodno privatno pravo Crna Gora bi unaprijedila multilateralnu ugovornu osnovu u oblasti pravosudne saradnje u građanskim stvarima i ostvarila kontinuitet posvećenosti jačanju međunarodne saradnje i izvršavanju međunarodnih obaveza u ovoj oblasti.

Prilog:

Konvencija o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba

PREDLOG ZAKLJUČAKA

1. Vlada Crne Gore, na sjednici od _____2020. godine, usvojila je Informaciju o potrebi pristupanja 35. Konvenciji o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba.
2. Zadužuje se Ministarstvo vanjskih poslova da Ministarstvu vanjskih poslova Kraljevine Holandije uputi instrument pristupanja Crne Gore 35. Konvenciji o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba.

35. KONVENCIJA O MEĐUNARODNOJ ZAŠTITI ODRASLIH OSOBA

(Zaključena 13. januara 2000. godine)

Države potpisnice ove Konvencije,

imajući u vidu potrebu pružanja zaštite u međunarodnim okolnostima odraslim osobama koje, zbog oštećenja ili nedostataka sopstvenih sposobnosti, nisu u mogućnosti da zaštite svoje interese,

u želji da se izbjegnu sukobi između njihovih pravnih sistema u pogledu nadležnosti, mjerodavnog prava, priznavanja i izvršenja mjera za zaštitu odraslih osoba,

podsjećajući na važnost međunarodne saradnje u oblasti zaštite odraslih osoba,

potvrđujući da interesi odrasle osobe i poštovanje njegovog dostojanstva i nezavisnosti moraju biti od primarne važnosti,

saglasile su se o sljedećem:

POGLAVLJE I – PODRUČJE PRIMJENE KONVENCIJE

Član 1

(1) Ova Konvencija se primjenjuje na zaštitu u međunarodnim okolnostima odraslih osoba koje, zbog oštećenja ili nedostataka sopstvenih sposobnosti, nisu u mogućnosti da zaštite svoje interese.

(2) Njeni ciljevi su da se:

a) odredi država čiji organi imaju nadležnost za preduzimanje mjera usmjerenih na zaštitu odrasle osobe ili njene imovine;

b) odredi koje pravo primjenjuju ti organi pri vršenju svojih nadležnosti;

c) odredi pravo koje se primjenjuje na zastupanje odrasle osobe;

d) osigura priznavanje i izvršenje tih mjera zaštite u svim državama ugovornicama;

e) uspostavi saradnja između organa država ugovornica koja može biti potrebna kako bi se ostvarila svrha ove Konvencije.

Član 2

(1) U smislu ove Konvencije, odrasla osoba je osoba koja je napunila 18 godina.

(2) Konvencija se primjenjuje i na mjere koje se odnose na odraslu osobu koja još nije napunila 18 godina u vrijeme preduzimanja mjera.

Član 3

Mjere iz člana 1 mogu posebno da se odnose na:

- a) određivanje nesposobnosti i uvođenje sistema zaštite;
- b) stavljanje odrasle osobe pod zaštitu sudskog ili upravnog organa;
- c) starateljstvo, tutorstvo i slične institucije;
- d) određivanje i utvrđivanje djelovanja svake osobe ili organa koji je zadužen za odraslu osobu ili njenu imovinu, zastupanje ili pomaganje odrasloj osobi;
- e) smještaj odrasle osobe u ustanovu ili drugo mjesto u kojem je pružanje zaštite moguće;
- f) upravljanje, zaštitu ili raspolaganje imovinom odrasle osobe;
- g) odobravanje posebne intervencije u cilju zaštite odrasle osobe ili njene imovine.

Član 4

(1) Ova Konvencija se ne primjenjuje na:

- a) obaveze izdržavanja;
- b) sklapanje, poništenje i raskid braka ili slične zajednice, kao i zakonsku rastavu;
- c) imovinski režim u pogledu imovine stečene u braku ili sličnoj zajednici;
- d) fondove ili nasljeđivanje;
- e) socijalno osiguranje;
- f) javne mjere opšte prirode u oblasti zdravlja;

- g) mjere koje se preduzimaju u pogledu osobe kao rezultata krivičnih djela koja je ta osoba počinila;
 - h) odluke o pravu na azil i na imigraciju;
 - i) mjere usmjerene isključivo na javnu bezbjednost.
- (2) Stav 1 ne utiče na pravo osobe da djeluje kao zastupnik odrasle osobe u pogledu pitanja navedenih u tom stavu

POGLAVLJE II – NADLEŽNOST

Član 5

- (1) Sudski ili upravni organi države ugovornice uobičajenog boravišta odrasle osobe imaju nadležnost da preduzmu mjere usmjerene na zaštitu odrasle osobe ili njene imovine.
- (2) U slučaju promjene uobičajenog boravišta odrasle osobe u drugu državu ugovornicu, nadležni su organi države novog uobičajenog boravišta.

Član 6

- (1) Kada je riječ o odraslim osobama koje su izbjeglice i osobama koje su zbog nemira u svojoj zemlji raseljene u inostranstvu, organi države ugovornice na čijoj se teritoriji te odrasle osobe nalaze zbog raseljavanja imaju nadležnost predviđenu članom 5 stav 1.
- (2) Odredbe iz prethodnog stava primjenjuju se i na odrasle osobe čije se uobičajeno boravište ne može utvrditi.

Član 7

- (1) Osim kada je riječ o odraslim osobama koje su izbjeglice ili koje su zbog nemira u državi čiji su državljani raseljene u inostranstvu, organi države ugovornice čiji je državljanin predmetna odrasla osoba imaju nadležnost da preduzmu mjere za zaštitu odrasle osobe ili njene imovine ako smatraju da su u boljem položaju da procijene interese odrasle osobe i nakon obavješćavanja organa koji su nadležni shodno članu 5 ili članu 6 stav 2.
- (2) Ova nadležnost se ne ostvaruje ukoliko su organi koji su nadležni shodno članu 5 ili članu 6 stav 2 ili članu 8 obavijestili organe države čiji je državljanin ta odrasla osoba o tome da su preduzeli mjere koje nalaže situacija ili o odluci da ne treba preduzimati bilo kakve mjere ili da se očekuje pokretanje postupaka pred njima.
- (3) Mjere preduzete shodno stavu 1 prestaju da važe kada organi nadležni shodno članu 5 ili članu 6 stav 2 ili članu 8 preduzmu mjere koje nalaže situacija ili odluče da ne treba

preduzimati bilo kakve mjere. Ti organi u skladu sa prethodno navedenim obavještavaju organe koji su preduzeli mjere u skladu sa stavom 1.

Član 8

(1) Organi države ugovornice koji imaju nadležnost shodno članu 5 ili članu 6, ukoliko smatraju da je tako nešto u interesu odrasle osobe, na sopstvenu inicijativu ili na zahtjev organa druge države ugovornice, mogu da traže od organa jedne od država navedenih u stavu 2 da preduzmu mjere za zaštitu odrasle osobe ili njene imovine. Taj zahtjev može se odnositi na sve ili na pojedinačne aspekte takve zaštite.

(2) Države ugovornice čijim se organima može uputiti zahtjev iz prethodnog stava su sljedeće:

- a) država čiji je državljanin odrasla osoba;
- b) država prethodnog uobičajenog boravišta odrasle osobe;
- c) država u kojoj se nalazi imovina odrasle osobe;
- d) država čije je organe odrasla osoba pisanim putem odabrala za preduzimanje mjera usmjerenih na svoju zaštitu;
- e) država uobičajenog boravišta osobe koja je bliska toj odrasloj osobi i spremna da preduzme njenu zaštitu;
- f) država na čijoj se teritoriji nalazi odrasla osoba, u pogledu zaštite odrasle osobe.

(3) U slučaju da organ imenovan u skladu sa prethodnim stavovima ne prihvati svoju nadležnost, nadležnost zadržavaju organi države ugovornice nadležni na osnovu člana 5 ili člana 6.

Član 9

Organi države ugovornice u kojoj se nalazi imovina odrasle osobe imaju nadležnost za preduzimanje mjera zaštite u pogledu te imovine kako bi te mjere bile usklađene sa mjerama koje su preduzeli organi nadležni na osnovu čl. 5 do 8.

Član 10

(1) U svim hitnim slučajevima organi bilo koje države ugovornice na čijoj se teritoriji nalazi odrasla osoba ili imovina koja pripada toj odrasloj osobi imaju nadležnost da preduzmu sve neophodne mjere zaštite.

(2) Mjere preduzete na osnovu prethodnog stava u pogledu odrasle osobe koja ima uobičajeno boravište u nekoj državi ugovornici prestaju da važe kada organi nadležni na osnovu čl. 5 do 9 preduzmu mjere koje nalaže situacija.

(3) Mjere preduzete na osnovu stava 1 u pogledu odrasle osobe koja ima uobičajeno boravište u državi koja nije ugovornica prestaju da važe u svakoj državi ugovornici čim se mjere koje nalaže situacija i koje su preduzeli organi neke druge države priznaju u predmetnoj državi ugovornici.

(4) Ukoliko je moguće, organi koji su preduzeli mjere na osnovu stava 1 o preduzetim mjerama obavješavaju organe države ugovornice u kojoj odrasla osoba ima uobičajeno boravište.

Član 11

(1) Izuzetno, organi države ugovornice na čijoj se teritoriji nalazi odrasla osoba imaju nadležnost da preduzmu privremene mjere za zaštitu odrasle osobe čiji je teritorijalni učinak ograničen na predmetnu državu ako su te mjere usklađene sa mjerama koje su već preduzeli organi nadležni na osnovu čl. 5 do 8 i nakon obavješavanja organa koji su nadležni shodno članu 5.

(2) Mjere preduzete na osnovu prethodnog stava u pogledu odrasle osobe koja ima uobičajeno boravište u državi ugovornici prestaju da važe kada organi koji su nadležni u skladu sa čl. 5 do 8 donesu odluku o mjerama zaštite koje može nalagati situacija.

Član 12

U skladu sa članom 7 stav 3 mjere preduzete kroz primjenu čl. 5 do 9 ostaju da važe u skladu sa njihovim odredbama, čak i ako zbog promijene okolnosti osnova na kojoj se nadležnost zasnivala više ne postoji, sve dok organi nadležni na osnovu Konvencije ne izmijene, zamijene ili obustave te mjere.

POGLAVLJE III – MJERODAVNO PRAVO

Član 13

(1) Prilikom ostvarivanja svojih nadležnosti na osnovu odredaba Poglavlja II, organi država ugovornica primjenjuju svoje pravo.

(2) Međutim, ako je potrebno usljed zaštite odrasle osobe ili njene imovine, one u izuzetnim slučajevima mogu da primijene ili uzmu u obzir pravo neke druge države sa čijim okolnostima imaju značajnu vezu.

Član 14

Ukoliko se mjera preduzeta u jednoj državi ugovornici sprovodi u nekoj drugoj državi ugovornici, uslovi njenog sprovođenja uređeni su pravom te druge države.

Član 15

(1) Postojanje, opseg, izmjena i prestanak ovlašćenja za zastupanje, koje je na osnovu sporazuma ili jednostranim aktom odrasla osoba dodijelila i koje će se izvršavati kada ta odrasla osoba ne bude mogla da štiti svoje interese, uređuju se pravom države u kojoj odrasla osoba ima uobičajeno boravište u vrijeme sklapanja sporazuma ili akta, osim ako je jedan od zakona iz stava 2 naročito naveden u pisanom obliku.

(2) Države čije je pravo moguće navesti su sljedeće:

- a) država čiji je državljanin odrasla osoba;
- b) država bivšeg uobičajenog boravišta odrasle osobe;
- c) država u kojoj se nalazi imovina odrasle osobe, u pogledu te imovine.

(3) Način izvršavanja takvih ovlašćenja za zastupanje uređuje se pravom države u kojoj se oni izvršavaju.

Član 16

Ukoliko se ovlašćenja za zastupanje iz člana 15 ne izvršavaju na način koji je dovoljan da bi se garantovala zaštita odrasle osobe ili njene imovine, ona se mogu povući ili izmijeniti kroz mjere koje preduzima organ koji ima nadležnost u skladu sa Konvencijom. U slučaju kada se takva ovlašćenja za zastupanje povuku ili izmijene, zakon iz člana 15 treba uzeti u obzir koliko je to moguće.

Član 17

(1) Valjanost pravnog posla između treće strane i osobe koja bi imala ovlašćenja da postupa kao zastupnik odrasle osobe u skladu sa pravom države u kojoj je pravni posao zaključen ne može se osporiti, a treća strana se ne može smatrati odgovornom samo na osnovu toga što druga osoba nije imala ovlašćenje da postupa kao zastupnik odrasle osobe prema pravu iz odredaba ovog poglavlja, osim ako je treća strana znala ili je trebala da zna da je u pogledu tih ovlašćenja mjerodavno drugo pravo.

(2) Prethodni stav se primjenjuje samo ako su pravni posao zaključile osobe koje se nalaze na teritoriji iste države.

Član 18

Odredbe ovog poglavlja primjenjuju se čak i ako je pravo na koje one upućuju pravo države koja nije ugovornica.

Član 19

U ovom poglavlju izraz „zakon” znači zakon koji je na snazi u nekoj državi, osim njenih pravnih pravila o izboru mjerodavnog prava.

Član 20

Ovim poglavljem se ne sprečava primjena onih odredaba prava države u kojoj odrasla osoba treba da se zaštiti ako je primjena takvih odredaba obavezna bez obzira na to koje bi pravo bilo mjerodavno.

Član 21

Primjena prava na koje se upućuje odredbama ovog poglavlja može se odbiti samo ukoliko bi takva primjena bila u očiglednoj suprotnosti sa javnim poretom.

POGLAVLJE IV – PRIZNAVANJE I IZVRŠENJE

Član 22

(1) Mjere koje preduzimaju organi države ugovornice priznaju se primjenom prava u svim drugim državama ugovornicama.

(2) Međutim, to se priznavanje može odbiti:

a) ukoliko je mjeru preduzeo organ čija se nadležnost nije zasnivala ili nije bila u skladu sa jednim od osnova predviđenim odredbama Poglavlja II;

b) ukoliko je mjera preduzeta, osim u slučaju hitnosti, u okviru sudskog ili upravnog postupka, a odrasloj osobi nije pružena mogućnost da bude saslušana, što predstavlja kršenje osnovnih načela postupka zamoljene države;

c) ukoliko je takvo priznavanje u očiglednoj suprotnosti sa javnim poretom zamoljene države ili je u suprotnosti sa zakonskom odredbom te države koja je obavezna bez obzira na to koje bi pravo bilo mjerodavno;

- d) ukoliko ta mjera nije u skladu sa mjerom preduzetom kasnije u državi koja nije ugovornica, a koja bi imala nadležnost u skladu sa čl. 5 do 9, u slučaju kad ta druga mjera ispunjava uslove za priznavanje u zamoljenoj državi;
- e) ukoliko postupak nije sproveden u skladu sa članom 33.

Član 23

Ne dovodeći u pitanje odredbe iz člana 22 stav 1, svaka zainteresovana osoba može od nadležnih organa države ugovornice da zatraži da oni odluče o priznavanju ili nepriznavanju mjere preduzete u drugoj državi ugovornici. Postupak je uređen pravom zamoljene države.

Član 24

Organ zamoljene države obavezan je da uzme u obzir utvrđene činjenice na kojima organ države u kojoj je mjera preduzeti zasniva svoju nadležnost.

Član 25

(1) Ukoliko je mjere koje su preduzete i izvršne u jednoj državi ugovornici potrebno izvršiti u drugoj državi ugovornici, one se, na zahtjev jedne od zainteresovanih strana, proglašavaju izvršnim ili registruju u svrhu izvršenja u toj drugoj državi, u skladu sa postupkom predviđenim pravom druge države.

(2) Svaka država ugovornica primjenjuje jednostavan i brz postupak za proglašenje izvršivosti ili registraciju.

(3) Proglašenje izvršnosti ili registracije mogu se odbiti samo iz nekog od razloga navedenih u članu 22 stav 2.

Član 26

Ne dovodeći u pitanje preispitivanje koje je potrebno za primjenu prethodnih članova, meritum izrečene mjere se ne preispituje.

Član 27

Mjere preduzete u jednoj državi ugovornici i proglašene izvršnim ili registrovanim u svrhu izvršenja u drugoj državi ugovornici sprovode se u drugoj državi kao da su ih donijeli organi te države. Izvršenje se sprovodi u skladu sa pravom zamoljene države, u opsegu predviđenom tim pravom.

Član 28

(1) Država ugovornica imenuje Centralni organ radi izvršavanja obaveza koje su Konvencijom određene za te organe.

(2) Savezne države, države koje imaju više od jednog pravnog sistema ili države koje imaju autonomne teritorijalne jedinice mogu odrediti više od jednog centralnog organa i teritorijalni ili poseban opseg njihovih nadležnosti. Ukoliko država odredi više od jednog centralnog organa, ona imenuje centralni organ kojem se mogu uputiti sva saopštenja radi njihovog prosljeđivanja odgovarajućim centralnim organima u toj državi.

Član 29

(1) Centralni organi međusobno sarađuju i unapređuju saradnju među nadležnim organima u svojim državama kako bi se ostvarila svrha Konvencije.

(2) Oni, u vezi sa primjenom Konvencije preduzimaju odgovarajuće korake kako bi pružili potrebne informacije o propisima svoje države kao i o uslugama koje su u njoj na raspolaganju, a koje se odnose na zaštitu odraslih osoba.

Član 30

Centralni organ države ugovornice, direktno ili kroz državne organe ili druge organe, preduzima sve odgovarajuće korake kako bi se:

a) na svaki mogući način olakšala komunikacija između nadležnih organa u slučajevima na koje se odnosi Konvencija;

b) na zahtjev nadležnog organa druge države ugovornice pružila pomoć u otkrivanju gdje se nalazi odrasla osoba u slučaju kada se čini da se odrasla osoba nalazi na teritoriji zamoljene države i da joj je potrebna zaštita.

Član 31

Nadležni organi države ugovornice mogu, direktno ili preko drugih organa, podsticati primjenu posredovanja, mirenja ili sličnih postupaka kako bi se postiglo zajedničko rješenje za zaštitu odrasle osobe ili njene imovine u slučajevima na koje se odnosi Konvencija.

Član 32

(1) Ukoliko se razmatra mjera zaštite, nadležni organi na osnovu Konvencije, ukoliko okolnosti odrasle osobe to nalažu, mogu od bilo kojeg organa druge države ugovornice koji

posjeduje informaciju koja je važna za zaštitu odrasle osobe tražiti dostavljanje te informacije.

(2) Država ugovornica može da izjavi da se zahtjevi iz stava 1 dostavljaju njenim organima samo preko njenog centralnog organa.

(3) Nadležni organi države ugovornice mogu da zahtijevaju od organa druge države ugovornice pomoć u sprovođenju mjera zaštite preduzetih na osnovu ove Konvencije.

Član 33

(1) Ukoliko organ nadležan u skladu sa čl. 5 do 8 razmatra smještanje odrasle osobe u ustanovu ili na drugo mjesto na kojem se može pružiti zaštita, i ukoliko bi se takav smještaj pružio u drugoj državi ugovornici, taj organ se prvo konsultuje sa Centralnim organom ili drugim nadležnim organom te druge države. U tom cilju, organ dostavlja izvještaj o odrasloj osobi zajedno sa razlozima za predloženi smještaj.

(2) Odluka o smještaju ne može se donijeti u državi molilji ukoliko Centralni organ ili drugi nadležni organ zamoljene države izrazi svoje protivljenje u razumnom roku.

Član 34

U slučaju kada je odrasla osoba izložena ozbiljnoj opasnosti, nadležni organi države ugovornice u kojoj su preduzete mjere za zaštitu odrasle osobe ili se razmatraju, ako su obaviješteni da se boravište odrasle osobe promijenilo ili da se odrasla osoba nalazi u nekoj drugoj državi, obavještavaju organe te druge države o opasnosti i o mjerama koje su preduzete ili se razmatraju.

Član 35

Organ ne zahtijeva niti prenosi informacije iz ovog poglavlja ukoliko bi to, prema njegovom mišljenju, moglo da ugrozi odraslu osobu ili njenu imovinu, ili bi moglo da predstavlja ozbiljnu prijetnju po slobodu ili život člana porodice odrasle osobe.

Član 36

(1) Ne dovodeći u pitanje mogućnost određivanja razumne naknade za pružanje usluge, centralni organi i drugi državni organi država ugovornica snose sopstvene troškove u vezi sa primjenom odredaba ovog poglavlja.

(2) Svaka država ugovornica može da sklapa sporazume sa jednom ili više drugih država ugovornica u vezi sa raspodjelom troškova.

Član 37

Svaka država ugovornica može da sklapa sporazume sa jednom ili više drugih država ugovornica u cilju unapređenja primjene odredaba ovog poglavlja u njihovim međusobnim odnosima. Države koje su sklopile takve sporazume dostavljaju primjerak tih sporazuma depozitaru Konvencije.

POGLAVLJE VI – OPŠTE ODREDBE

Član 38

- (1) Organi države ugovornice u kojoj je preduzeta mjera zaštite ili je potvrđeno ovlašćenje za zastupanje mogu licu kojem je povjerena zaštita odrasle osobe ili njene imovine, na zahtjev, dostaviti potvrdu u kojoj se navodi svojstvo u kojem je ta osoba ovlašćena da djeluje i dodijeljena ovlašćenja.
- (2) U nedostatku dokaza o suprotnom, smatra se da su svojstvo i ovlašćenja navedeni u takvoj potvrdi povjereni toj osobi od dana nastanka potvrde.
- (3) Svaka država ugovornica imenuje organe koji su nadležni za izdavanje takvih potvrda.

Član 39

Lični podaci koji su sakupljeni ili proslijeđeni u skladu sa ovom Konvencijom koriste se samo za potrebe za koje su sakupljeni ili proslijeđeni.

Član 40

Organi kojima se podaci šalju moraju osigurati njihovu tajnost, u skladu sa zakonima svoje države.

Član 41

Sva dokumenta proslijeđena ili dostavljena u skladu sa ovom Konvencijom oslobođena su legalizacije ili slične formalnosti.

Član 42

Svaka država ugovornica može da imenuje organe kojima se upućuju zahtjevi iz člana 8 i člana 33.

Član 43

(1) Imenovanje iz člana 28 i člana 42 dostavlja se Stalnoj kancelariji Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu najkasnije do dana polaganja instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja Konvencije ili pristupanju istoj. Stalna kancelarija se ujedno obavještava o svim izmjenama tih imenovanja.

(2) Izjava iz člana 32 stav 2 dostavlja se depozitaru Konvencije.

Član 44

Država ugovornica u kojoj se primjenjuju različiti sistemi prava ili različita pravna pravila na zaštitu odrasle osobe ili njene imovine nije obavezna da primijeni pravila Konvencije na sukobe koji se jave isključivo između tih različitih pravnih sistema ili pravnih pravila.

Član 45

U pogledu države u kojoj se primjenjuju dva ili više pravna sistema ili pravna pravila u različitim teritorijalnim jedinicama na bilo koje pitanje koje se uređuje ovom Konvencijom:

- a) smatra se da se svako upućivanje na uobičajeno boravište u toj državi odnosi na uobičajeno boravište u određenoj teritorijalnoj jedinici;
- b) smatra se da se svako upućivanje na prisustvo odrasle osobe u toj državi odnosi na prisustvo u određenoj teritorijalnoj jedinici;
- c) smatra se da se svako upućivanje na mjesto u kojem se nalazi imovina odrasle osobe u toj državi odnosi na mjesto u kojem se nalazi imovina odrasle osobe u određenoj teritorijalnoj jedinici;
- d) smatra se da se svako upućivanje na državu čiji je državljanin odrasla osoba odnosi na teritorijalnu jedinicu određenu zakonima te države ili, u nedostatku odgovarajućih propisa, na teritorijalnu jedinicu sa kojom je odrasla osoba je blisko povezana;
- e) smatra se da se svako upućivanje na državu čije je organe odabrala odrasla osoba – odnosi na određenu teritorijalnu jedinicu ukoliko je odrasla osoba odabrala organe te teritorijalne jedinice;
– odnosi na teritorijalnu jedinicu sa kojom je odrasla osoba blisko povezana ukoliko je odrasla osoba izabrala organe te države bez navođenja određene teritorijalne jedinice u toj državi;
- f) smatra se da se svako upućivanje na pravo države sa kojom je slučaj u značajnoj vezi odnosi na pravo teritorijalne jedinice sa kojom je slučaj u značajnoj vezi;
- g) smatra se da se svako upućivanje na zakon ili postupak ili organ države u kojoj je preduzeta određena mjera odnosi na važeće pravo ili postupak u toj teritorijalnoj jedinici ili na organ teritorijalne jedinice u kojoj je ta mjera preduzeta;

- h) smatra se da se svako upućivanje na zakon ili postupak ili organ zamoljene države odnosi na važeći zakon ili postupak na snazi u toj teritorijalnoj jedinici ili na organ teritorijalne jedinice u kojoj se traži priznavanje ili izvršenje;
- i) smatra se da se svako upućivanje na državu u kojoj treba da se sprovede mjera zaštite odnosi na teritorijalnu jedinicu u kojoj mjera treba da se sprovede;
- j) smatra se da se svako upućivanje na organe te države, osim centralnih organa, odnosi na organe ovlaštene za postupanje u određenoj teritorijalnoj jedinici.

Član 46

U cilju određivanja mjerodavnog prava u skladu sa Poglavljem III, u pogledu države koja se sastoji od dvije ili više teritorijalnih jedinica od kojih svaka ima sopstveni pravni sistem ili pravna pravila u pogledu pitanja obuhvaćenih ovom Konvencijom, primjenjuju se pravila koja slijede:

- a) ako u toj državi važe pravila kojima se utvrđuje koje pravo teritorijalne jedinice je mjerodavno, primjenjuje se pravo te jedinice;
- b) u nedostatku takvih pravila primjenjuje se pravo odgovarajuće teritorijalne jedinice kako je utvrđeno članom 45.

Član 47

U cilju utvrđivanja mjerodavnog prava u skladu sa Poglavljem III, u pogledu države koja ima dva ili više pravnih sistema ili pravnih pravila koja se primjenjuju na različite kategorije osoba kad je riječ o pitanjima obuhvaćenima ovom Konvencijom, primjenjuju se pravila koja slijede:

- a) ako u toj državi važe pravila kojima se utvrđuje koji od tih zakona se primjenjuje, primjenjuje se taj zakon;
- b) u nedostatku takvih pravila primjenjuju se pravni sistem ili pravna pravila sa kojima je odrasla osoba u bliskoj vezi.

Član 48

U odnosima između država ugovornica ova Konvencija zamjenjuje konvenciju Convention concernant l'interdiction et les mesures de protection analogues, potpisanu u Hagu 17. jula 1905. godine.

Član 49

- (1) Ova Konvencija ne utiče ni na koji međunarodni instrument čije su strane države ugovornice stranke i koji sadrži odredbe o pitanjima koja su uređena ovom Konvencijom, osim ako države ugovornice tog instrumenta izjave suprotno.

(2) Ova Konvencija ne utiče na mogućnost da jedna ili više država ugovornica sklapaju sporazume koji, u pogledu odraslih osoba koje imaju uobičajeno boravište u bilo kojoj državi ugovornici tih sporazuma, sadrže odredbe o pitanjima koja su uređena ovom Konvencijom.

(3) Sporazumi koje sklapa jedna ili više država ugovornica o pitanjima u okviru ove Konvencije ne utiču, u pogledu odnosa tih država sa drugim državama ugovornicama, na primjenu odredaba ove Konvencije.

(4) Prethodni stavovi se primjenjuju i na jedinstveno pravo koje se zasniva na posebnim vezama regionalne ili druge prirode između predmetnih država.

Član 50

(1) Konvencija se primjenjuje na mjere samo ako su one preduzete u državi nakon stupanja Konvencije na snagu za tu državu.

(2) Konvencija se primjenjuje na priznavanje i izvršenje mjera preduzetih nakon njenog stupanja na snagu između države u kojoj su mjere preduzete i zamoljene države.

(3) Konvencija se od dana stupanja na snagu primjenjuje u državi ugovornici na ovlašćenja za zastupanje dodijeljena prethodno na osnovu uslova koji odgovaraju uslovima iz člana 15.

Član 51

(1) Sva saopštenja poslata Centralnom organu ili nekom drugom organu države ugovornice sačinjavaju se na izvornom jeziku, a uz njih se prilaže prevod na službeni jezik ili jedan od službenih jezika druge države, ili, ako to nije moguće, prevod na francuski ili engleski jezik.

(2) Međutim, država ugovornica može, izražavajući rezervu u skladu sa članom 56, da uloži prigovor zbog upotrebe francuskog ili engleskog jezika, ali ne zbog upotrebe oba jezika.

Član 52

Generalni sekretar Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu redovno saziva Posebnu komisiju u cilju razmatranja praktičnog sprovođenja ove Konvencije.

POGLAVLJE VII – ZAVRŠNE ODREDBE

Član 53

(1) Konvencija je otvorena za potpisivanje državama koje su 2. oktobra 1999. godine bile članice Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu.

(2) Ona se ratifikuje, prihvata ili odobrava, a instrumenti ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja deponuju se kod Ministarstva vanjskih poslova Kraljevine Holandije, depozitaru Konvencije.

Član 54

(1) Svaka druga država može pristupiti Konvenciji nakon njenog stupanja na snagu u skladu sa članom 57 stav 1.

(2) Instrument pristupanja deponuje se kod depozitara.

(3) Takvo pristupanje ima učinak samo kad je riječ o odnosima između države koja pristupa i onih država ugovornica koje nisu uložile prigovor na njeno pristupanje u roku od šest mjeseci nakon prijema obavještenja iz člana 59 podstav b). Takav prigovor države mogu da ulože i u trenutku ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja Konvencije nakon pristupanja. Depozitar se obavještava o svim prigovorima.

Član 55

(1) Ukoliko država ima dvije ili više teritorijalnih jedinica u kojima se na pitanja koja su predmet ove Konvencije primjenjuju različiti pravni sistemi, ona može u trenutku potpisivanja, ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja da izjavi da se područje primjene Konvencije proširuje na sve njene teritorijalne jedinice ili samo na jednu ili više njih, a svoju izjavu može u svakom trenutku da izmijeni podnošenjem druge izjave.

(2) Depozitar se obavještava o svakoj takvoj izjavi, a u njoj se naročito navode teritorijalne jedinice na koje se Konvencija primjenjuje.

(3) Ukoliko država ne da izjavu u skladu sa ovim članom, Konvencija se primjenjuje na sve teritorijalne jedinice te države.

Član 56

(1) Svaka država može, najkasnije do trenutka ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, ili prilikom davanja izjave shodno članu 55, da izrazi rezervu propisanu članom 51 stav 2. Izražavanje drugačije rezerve nije dozvoljeno.

(2) Svaka država može u svakom trenutku da povuče rezervu koju je izrazila. Depozitar se obavještava o povlačenju rezerve.

(3) Rezerva prestaje da važi prvog dana trećeg kalendarskog mjeseca nakon obavještenja iz prethodnog stava.

Član 57

(1) Konvencija stupa na snagu prvog dana u mjesecu koji slijedi nakon isteka perioda od tri mjeseca nakon polaganja treće isprave o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju iz člana 53.

(2) Nakon toga Konvencija stupa na snagu:

- a) za svaku državu koja je naknadno ratifikuje, prihvati ili odobri, prvog dana u mjesecu koji slijedi nakon isteka perioda tri mjeseca od polaganja njenog instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja;
- b) za svaku državu koja pristupa, prvog dana u mjesecu koji slijedi nakon isteka perioda od tri mjeseca od isteka perioda od šest mjeseci predviđenog članom 54 stav 3;
- c) za teritorijalnu jedinicu na koju je prošireno područje primjene Konvencije u skladu sa članom 55, prvog dana u mjesecu koji slijedi nakon isteka perioda od tri mjeseca od obavještenja iz tog člana.

Član 58

(1) Svaka država ugovornica Konvencije može da je otkáže pismenim saopštenjem depozitaru. Otkazivanje se može ograničiti na određene teritorijalne jedinice na koje se Konvencija primjenjuje.

(2) Otkaz stupa na snagu prvog dana u mjesecu po isteku perioda od 12 mjeseci od dana kada je depozitar depozitar primio obavještenje. Ukoliko se u tom obavještenju navodi duži rok za stupanje otkaza na snagu, otkaz stupa na snagu po isteku tog dužeg roka.

Član 59

Depozitar obavještava države članice Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu i države koje su pristupile u skladu sa članom 54, o sljedećem:

- a) potpisima, potvrđivanjima, prihvatanjima i odobrenjima iz člana 53;
- b) pristupanjima i primjedbama na pristupanje iz člana 54;
- c) datumu na koji Konvencija stupa na snagu u skladu sa članom 57;
- d) izjavama iz čl. 32 stav 2 i člana 55;
- e) sporazumima iz člana 37;
- f) rezervama iz člana 51 stav 2 i povlačenjima iz člana 56;
- g) otkazivanjima iz člana 58.

U znak saglasnosti, mi dolje potpisani propisno ovlašćeni, potpisujemo ovu Konvenciju.

U Hagu, 13. januara 2000. godine, sačinjeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su obje verzije podjednako vjerodostojne, u jednom primjerku koji se deponuje u arhivama Vlade

Kraljevine Holandije, i čiji se ovjereni primjerak šalje, diplomatskim kanalima, državama članicama Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu.